

Dosarul nr. 3ra-884/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Belenciuc Valentin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării cuantumului pensiei,

împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 20 iunie 2018 Belenciuc Valentin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării cuantumului pensiei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 26 aprilie 2018 s-a adresat Inspectoratului General al Poliției cu cerere, solicitând recalcularea și includerea în vechimea în muncă perioada, în care a activat în funcția de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de Poliție r-nul Ungheni, cu avantaje.

Prin certificatul nr. 8674 din 24 mai 2018 a Inspectoratului de Poliție Ungheni, s-a confirmat perioadele de activitate în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, fără însă a fi efectuat calculul în modul stabilit de lege.

Consideră reclamantul că ilegal și neîntemeiat i s-a refuzat în recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, deoarece a activat în cadrul organelor afacerilor interne în perioada 18 octombrie 1989 – 25 mai 2015, obținând calitatea de pensionar pe linia MAI.

Conform pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor

Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare” nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Prin urmare, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare” nr. 78 din 21 februarie 1994.

Regulamentul menționat este unicul act normativ care reglementează raporturile respective.

Conform art. 33 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996, vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

Din esența normelor de drept citate supra, rezultă că pentru calcularea vechimii în munca cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

Consideră că efectuând serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de Poliție r-nul Ungheni în perioada 14 ianuarie 2005 – 29 aprilie 2013 a fost supus riscului sănătății și vieții, contactând direct cu persoane contagioase, bolnavi psihici, infectați cu virusul HIV, tuberculoză și alt maladii periculoase și respectiv a condițiilor nefavorabile de lucru, astfel dispune de dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

A cerut Belenciuc Valentin admiterea acțiunii, să fie considerat ca fiind ilegal refuzul Inspectoratului de Poliție Ungheni expus în certificatul nr. 8674 din 24 mai 2018 privind recalcularea vechimii în muncă; obligarea Inspectoratului General al Poliției să-i efectueze recalcularea vechimii în muncă luându-se în considerare 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada 14 ianuarie 2005 – 29 aprilie 2013 în

funcția de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de poliție r-nul Ungheni, cu avantaje.

Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 10 septembrie 2018, reclamantul Belenciuc Valentin și-a concretizat pretențiile din acțiune îndreptate împotriva pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției, solicitând să fi considerat ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni expus în răspunsul nr. X-01-09 2150 din 24 august 2018 privind recalcularea cuantumului pensiei și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze cuantumul pensiei, luându-se în considerare confirmarea eliberată de Inspectoratul de Poliție Ungheni nr. 6236 din 13 aprilie 2018.

A indicat reclamantul că s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni cu cerere, solicitând recalcularea cuantumului pensiei conform certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni nr. 8674 din 24 mai 2018 și în temeiul Hotărârilor Guvernului nr. 937 din 13 noiembrie 2014 și nr. 1427 din 28 decembrie 2016.

Prin răspunsul nr. X-01-09 2150 din 24 august 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă și s-a recunoscut ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni expus în răspunsul nr. X-01-09 2150 din 24 august 2018 privind recalcularea cuantumului pensiei.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze lui Belenciuc Valentin cuantumul pensiei începând cu 01 iunie 2015, luându-se în considerare certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni nr. 8674 din 24 mai 2018.

Prin decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanțele de judecată au motivat soluțiile că la data de 26 mai 2015 Ministerul Afacerilor Interne în mod eronat a calculat și a stabilit pensia lui Belenciuc Valentin reieșind din vechimea în muncă de 25 de ani, 7 luni și 7 zile, or, la data depunerii cererii de pensionare vechimea totală în serviciu a reclamantului a constituit de fapt 35 de ani, 00 luni și 27 de zile, care cuprindea inclusiv perioada cu avantaje de la 14 ianuarie 2005 – 29 aprilie 2013 în care reclamantul a activat în funcția de polițist al Izolatorului de detenție provizorie în cadrul Comisariatului de Poliție al r-lui Ungheni, calculată 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, fapt ce se confirmă prin certificatul nr. 8674 din 24 mai 2018 eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni (f.d. 3).

La 18 mai 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că temei de recalculare a pensiei lui Belenciuc Valentin, în legătură cu recalcularea vechimii în muncă din cadrul Izolatorului de detenție provizorie în cadrul Comisariatului de Poliție al r-lui Ungheni, ca perioadă calculată cu înlesniri de 2:1, nu este.

Or, la moment nu există lege care să prevadă dreptul colaboratorilor care au activat sau activează în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, Batalionul special de escortă și pază, la calcularea vechimii în muncă cu avantaje.

Avantajul pretins - 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, se răsfrânge doar asupra colaboratorilor care activează în una din instituțiile enumerate în pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

La 11 iunie 2019 în adresa lui Belenciuc Valentin și Inspectoratului General al Poliției a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 24 iunie 2019 Belenciuc Valentin prin reprezentatul - avocatul Kovali Vladimir în baza mandatului seria MA nr. 1261170 din 06 iunie 2018, a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu menținerea deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de apel a verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale la 02 aprilie 2019 (f.d. 89), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă.

Cererea de recurs a fost depusă la 18 mai 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul

depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan